

Музиченко М. В.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри глобальної економіки
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-323-4-11>

АМБІТНІ СПГ-ПРОЄКТИ ЯК ЗАПОРУКА ЛІДЕРСТВА НА СВІТОВОМУ ЕНЕРГЕТИЧНОМУ РИНКУ

Впродовж останніх чотирьох років поспіль Австралія є незмінним світовим лідером з експорту скрапленого природного газу (СПГ).

У 2022 році країна експортувала 81,4 млн тонн СПГ, що є найбільшим показником в історії Австралії. Потужність СПГ-проектів склала у 2022 році 92% від щорічної номінальної потужності у 88,6 млн тонн [1].

За останні три десятиліття інвестиції у виробництво скрапленого природного газу склали близько 300 млрд австралійських доларів, що забезпечило Австралії статус лідера з експорту СПГ на світовому ринку.

Варто розглянути найбільші австралійські проекти з виробництва скрапленого природного газу.

Один з найпотужніших світових проектів з виробництва СПГ і найбільша в історії Австралії розробка окремого ресурсу – проект Gorgon, який включає три технологічні лінії з виробництва СПГ щорічною потужністю 15, 6 млн тонн та внутрішній завод з переробки газу, здатний щоденно постачати 300 тераджоулів газу до Західної Австралії. Газ надходить з родовищ Gorgon та Jansz-Io, що знаходяться у районі Великого Горгона близько 130 км від північно-західного узбережжя Західної Австралії. Вартість проекту становить 54 млрд доларів США. Будівництво завершено у 2017 році. Оператор проекту Chevron Australia, партнерами проекту є американські Chevron (47,3%), Exxon Mobil (25%), Shell (25%) та японські Osaka Gas (1,25%), Tokyo Gas (1%), JERA (0,4%) [2].

Інвестиції в СПГ – проект Wheatstone, експлуатацію якого розпочато у 2017 році, становлять 34 млрд доларів США. Будівництво проекту тривало шість років, оператором проекту є американська Chevron [3]. Партнерами проекту є Chevron (64,14%), кувейтська Kuwait

Foreign Petroleum Exploration Company KUFPEC (13,4%), австралійські Woodside Petroleum LTD (13%) та PE Wheatstone Pty Ltd (8%), японська Kyushu Electric Power Company (1,46%). На завод, розташований поблизу міста Онслоу, надходить газ з родовищ Wheatstone та Iago. Щорічна потужність двох технологічних ліній проєкту становить 8,9 млн тонн. Проєктом передбачено термін виробництва 30 років [4].

Проєкт Pluto є найбільшим проєктом австралійської нафтогазової компанії Woodside. Вартість проєкту становить 11 млрд доларів США. Введений в експлуатацію у 2012 році. Складається з технологічної лінії щорічною потужністю 5 млн тонн. Газ надходить з оффшорних родовищ Плуто та Ксена, розташованих на відстані 180 км від Каррата (північно-західне узбережжя Австралії). Сукупні запаси родовищ становлять близько 149 млрд кубічних метрів. Партнерами проєкту є Woodside (90%) та японські Tokyo Gas (5%) і Kansai Electric (5%) [5].

Проєкт Ichthys передбачає розробку газоконденсатного родовища Ichthys, розташованого приблизно в 220 км від західного узбережжя Австралії. Вартість проєкту 37 млрд доларів США, партнерами проєкту є японська INPEX (66,25%) та французька Total (26%), незначні частки мають тайванська CRC Corporation Taiwan (2,63%), японські Tokyo Gas (1,57%), Osaka Gas (1,2%), JERA (0,73%) та Toho Gas (0,42%). Щорічна потужність проєкту становить 8,9 млн тонн. Проєктом передбачено термін виробництва 40 років [6].

Плаваючий СПГ-завод Prelude FLNG є першим у світі підприємством з виробництва СПГ, розташованим на плаваючій платформі та призначеним для видобутку, підготовки, зрідження природного газу та подальшого зберігання і відвантаження СПГ на газозаводи безпосередньо у морі. На даний час це найбільший плаваючий об'єкт у світі. Щорічна потужність Prelude FLNG становить 5,3 млн тонн жидких вуглеводнів, у т.ч. 3,6 млн тонн СПГ, 1,3 млн тонн конденсата, 0,4 млн тонн LPG. Вартість будівництва Prelude FLNG складає 12,6 млрд доларів США. Після завершення будівництва плаваючий СПГ-завод відбуксований до Тиморського моря та закріплений над газоконденсатним родовищем Prelude, розташованим близько 470 км від міста Брум (Західна Австралія), запаси газу якого оцінюються у 84,9 млрд кубічних метрів. До судна одночасно надходить газ з 7-ми свердловин родовища. Prelude FLNG експлуатуватиметься впродовж 25-ти років без повернення до сухого доку. Партнерами проєкту є Royal Dutch Shell (67,5%), японська INPEX (17,5%), південнокорейська KOGAS (10%) та тайванська CRC (5%) [7].

Реалізація вищенаведених проєктів СПГ дозволила Австралії збільшити експорт скрапленого природного газу у 2019 році до рекордних 78 млн тонн та з того часу забезпечити безумовне лідерство на світовому енергетичному ринку.

Література:

1. Australia exports record LNG in 2022: EnergyQuest. URL: <https://www.naturalgasworld.com/australia-exported-record-lng-in-2022-energyquest10324:~:text=Australia%20exported%20a%20new%20record,EnergyQuest%20said%20on%20January%2018>

2. Gorgon Project. URL: <https://australia.chevron.com/our-businesses/gorgon-project>

3. Chevron запустила СПГ-проєкт Wheatstone в Австралії вартістю 34 млрд доларів. URL: https://cfts.org.ua/news/2017/10/09/chevron_zapustila_spg_proekt_wheatstone_v_avstralii_stoimostyu_34_mlrd_dollarov_43340

4. Australia's first natural gas hub. URL: <https://australia.chevron.com/our-businesses/wheatstone-project>

5. Pluto LNG forms part of our outstanding base business. URL: <https://www.woodside.com/what-we-do/operations/pluto-lng>

6. Ichthys LNG project, Australia – one of the world's biggest LNG projects. URL: <https://www.nsenergybusiness.com/projects/ichthys-lng-project/>

7. Prelude FLNG. URL: <https://www.shell.com/about-us/major-projects/prelude-flng.html>